

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, ve věci ochrany proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 12. 2018, č. j. 57 A 35/2018 - 15,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) domáhal ochrany proti nečinnosti Vězeňské služby České republiky, Vazební věznice České Budějovice, při vyřizování žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). V žalobě zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením o těchto žádostech rozhodl tak, že žalobce osvobodil od soudních poplatků, avšak návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl. Ustanovení zástupce z řad advokátů totiž nepovažoval za nezbytně nutné k ochraně žalobcových práv; žaloba obsahovala veškeré náležitosti, žalobce má právnické vzdělání a v problematice a soudním řízení se orientuje.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce je sice původní profesí advokát, avšak je také osobou s omezeným pohybem pravé ruky, v důsledku čehož má problém psát podání. Posouzení krajského soudu proto považuje za nesprávné a navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí. Zároveň v kasační stížnosti požádal o osvobození od soudních poplatků a navrhl, aby mu soud ustanovil pro řízení o kasační stížnosti zástupce z řad advokátů.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[3] V souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, není podání kasační stížnosti proti usnesení o neustanovení zástupce z řad advokátů spojeno s poplatkovou povinností ani s povinným zastoupením advokátem. O stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků proto soud nerozhodoval. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. lze navrhopateli na návrh ustanovit zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jsou-li u něj splněny předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv; tyto podmínky přitom musí být splněny současně. Aniž by přistupoval ke zkoumání podmínky první, ve vztahu k podmínce druhé soud dospěl k závěru, že se nejedná o právně natolik složitou věc, aby bylo nutné stěžovateli, který nadto disponuje právním vzděláním, zástupce pro řízení o kasační stížnosti ustanovovat (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 123/2015 - 14). Soud proto stěžovatelovu žádost o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti prvním výrokem zamítl.

[4] Soud následně posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Soud podotýká, že žalobce opakovaně podává typově totožné žaloby týkající se žádostí o informace po žalované, ve kterých opakovaně žádá o ustanovení zástupce z řad advokátů. O těchto žádostech krajské soudy rozhodují zpravidla totožně, jako tomu bylo v projednávaném případě (viz např. rozsudek ze dne 8. 1. 2019, č. j. 2 As 405/2018 - 13). V právě citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud podrobně vyložil svou judikaturu a kritéria, kterými se krajské soudy při posuzování návrhů na ustanovení zástupce musí řídit. V podrobnostech proto soud odkazuje na zmíněný rozsudek a na tomto místě pouze konstatuje, že krajský soud se uvedenými kritérii řídil a dospěl ke správnému závěru. Stěžovatel byl schopen náležitě zformulovat žalobu, jakožto bývalý advokát se dostatečně orientuje jak v soudním řízení a právním řádu obecně, tak v problematice, které se žaloba týká. K námitce omezení pohyblivosti pravé ruky stěžovatele soud, obdobně jako v citovaném rozsudku, uvádí, že žaloba byla psána strojově a podána vytištěná v listinné podobě, což svědčí o tom, že stěžovatel je schopen si, i při svém zdravotním omezení,

pokračování

zajistit alternativní způsob sepsání podání. Rozhodnutí krajského soudu je proto věcně správné.

[7] Závěrem, vzhledem k množství sporů vedených stěžovatelem a jejich povaze, Nejvyšší správní soud považuje za vhodné poukázat na svůj rozsudek ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, publ. pod č. 2601/2012 Sb. NSS, podle kterého i osvobození od soudních poplatků lze výjimečně „odepřít, a to zejména pro povahu sporu či sporů, které účastník vede. O výše uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastnickovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímě, účastnickova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastnickým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí).“ Stěžovatel má bezpochyby, stejně jako stěžovatelka v citovaném rozsudku, plné právo vést spory, které se netýkají jeho majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, náklady na vedení takových sporů ve formě osvobození od soudních poplatků a ustanovování zástupců z řad advokátů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, však není povinen za stěžovatele nést stát.

IV. Závěr a náklady řízení

[8] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1, věta druhá, s. ř. s.). O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[9] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu